

PATVIRTINTA
Maišiagalos vaikų lopšelio-darželio
direktorius 2018 m. sausio 18 d.
įsakymu Nr. V-7

**VILNIAUS RAJONO MAIŠIAGALOS VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO
INFORMACINIŲ IR KOMUNIKACINIŲ TECHNOLOGIJŲ NAUDOJIMO,
ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO/NAUDOJIMO BEI
DARBUOTOJŲ STEBĖSENOS IR KONTROLĖS DARBO VIETOJE
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Biudžetinės įstaigos Vilniaus rajono Maišiagalos vaikų lopšelio-darželio (toliau – Lopšelis-darželis) Informacinių ir komunikacinių technologijų naudojimo, asmens duomenų tvarkymo/naudojimo bei darbuotojų stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje tvarkos aprašas (toliau – Tvarka) nustato Įstaigos informacinių ir komunikacinių technologijų naudojimo taisykles, asmens duomenų tvarkymo/naudojimo, taip pat darbuotojų stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje taisykles bei mastą.

**II SKYRIUS
INFORMACINIŲ IR KOMUNIKACINIŲ TECHNOLOGIJŲ NAUDOJIMAS**

1. Lopšelis-darželis, atsižvelgdamas į darbovietėje darbuotojų dirbamą darbą, savo nuožiūra suteikia darbuotojams darbo priemones: kompiuterį, mobilųjį telefoną, prieigą prie interneto, elektroninį paštą, prieigą prie Lopšelio-darželio tinklo ir Lopšelio-darželio programų ir kitą informacinių technologijų ir telekomunikacijų įrangą.

2. Kiekvienam Lopšelio-darželio darbuotojui suteikiamas unikalus prisijungimo prie Lopšelio-darželio tinklo resursų ir/ar informacinių technologijų ir komunikacijos įrangos vardas ir slaptažodis (-džiai). Darbuotojas privalo saugoti suteiktą slaptažodį(-džius) ir neatskleisti jo(-ų) tretiesiems asmenims. Slaptažodžiai turi būti keičiami periodiškai, ne rečiau kaip kartą per tris mėnesius, o taip pat susidarius tam tikroms aplinkybėms (pvz., pasikeitus darbuotojui, iškilus įsilaužimo grėsmei, kilus įtarimui, kad slaptažodis tapo žinomas tretiesiems asmenims ir t.t.).

3. Suteiktos darbo priemonės (bei įrankiai) priklauso Lopšeliui-darželiui ir yra skirtos darbo funkcijoms vykdyti, jeigu individualiai raštu pasirašytinai su darbuotoju nesusitarta kitaip.

4. Pranešimai, pavedimai, nurodymai, informacija apie darbuotojui priskaičiuotą atlyginimą, darbuotojo prašymu teikiama informacija, informacija apie Lopšelyje-darželyje galiojančių taisyklių pasikeitimus ir kt. informacija darbuotojams pateikiama elektroniniu paštu, išsiunčiant informaciją į jų Lopšelio-darželio elektroninio pašto dėžutes, o nesant galimybės jų įteikti Lopšelio-darželio elektroniniu paštu – į asmenines elektroninio pašto dėžutes, o esant neatidėliotinai būtinybei įvykdyti nurodymus ir pavedimus – perduodant nurodymus telefonu į Lopšelio-darželio ar asmeninį telefono numerį.

4.1. Elektroniniu paštu išsiųsti pavedimai yra privalomi darbuotojui ir laikomi įteiktais darbuotojui sekančią darbo dieną nuo jų išsiuntimo, jei iš darbuotojo negauta patvirtinimo

apie informacijos gavimą anksčiau, o telefonu ar sms žinute pavedimai ir informacija laikomi įteiktais ir privalomais skambučio metu ir sms žinutės išsiuntimo metu.

5. Darbuotojams, kurie naudojami Lopšelio-darželio suteiktu elektroniniu paštu, interneto prieiga ir kita informacinių technologijų ir telekomunikacijų įranga, griežtai draudžiama:

- 5.1. Skelbti, platinti Lopšelio-darželio konfidencialią informaciją (įskaitant, bet neapsiribojant autorinės teisės objektais, vidiniais Įstaigos dokumentais) internete, persirašyti ją į duomenų saugojimo laikmenas ar siųsti į asmeninius ar trečių asmenų el. pašto adresus, jei tai nėra susiję su darbinių funkcijų ir/ar darbdavio nurodymų vykdymu.
- 5.2. Naudoti Lopšelio-darželio elektroninį pašta, interneto prieigą ar Lopšelio-darželio suteiktas informacinių technologijų ir telekomunikacijų įrangą asmeniniams, komerciniams tikslams, Lietuvos Respublikos įstatymais draudžiamai veiklai, šmeižiančio, įžeidžiančio, diskriminacinio, grasinamojo pobūdžio ar visuomenės dorovės ir moralės principams prieštaraujanti informacijai, kompiuterių virusams, masinei piktybiškai informacijai (*spam*) siųsti ar kitiems tikslams, kurie gali pažeisti Lopšelio-darželio ar kitų asmenų teisėtus interesus.
- 5.3. Persisiųsti, diegti, saugoti, naudoti, kopijuoti ar platinti tiesiogiai su darbu nesusijusią ir/arba bet kokią neautorizuotą, neteisėtą, autorines teises pažeidžiančią ar asmeninę programinę/ kompiuterinę įrangą ir/ar grafine/ garso/ vaizdo medžiagą.
- 5.4. Siųsti ir gauti duomenis, kurie yra (gali būti) užkrėsti virusais, turi įvairius kitus programinius kodus, bylas, galinčias sutrikdyti kompiuterinių ar telekomunikacinių sistemų, įrenginių bei programinės įrangos funkcionavimą ir saugumą.
- 5.5. Naudoti įrangą neteisėtai prieigai prie duomenų ar sistemų, sistemų saugumo tikrinimui, skenavimui, kompiuterinio tinklo srauto duomenų stebėjimui.
- 5.6. Savarankiškai pačiam ar pavedant tretiesiems asmenims be Lopšelio-darželio leidimo keisti, taisyti informacinių technologijų ir telekomunikacijų techninę ir programinę įrangą.
- 5.7. Perduoti Lopšeliui-darželiui priklausančią informacinių technologijų ir telekomunikacijų techninę ir programinę įrangą tretiesiems asmenims, jei toks perdavimas nėra susijęs su darbuotojo darbinių funkcijų vykdymu ar gali bet koku būdu pakenkti Lopšelio-darželio interesams.
- 5.8. Atlikti kitus su darbo funkcijų vykdymu nesusijusius ar teisės aktams prieštaraujančius veiksmus.

6. Lopšelio-darželio darbuotojams naudojant elektroninio pašto ir interneto resursus asmeniniais tikslais ir/ar nesilaikant šių Taisyklių reikalavimų, Lopšelis-darželis neužtikrina darbuotojų asmeninės informacijos konfidencialumo.

III SKYRIUS

ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS IR SAUGOJIMAS

1. Asmens duomenys Lopšelyje-darželyje tvarkomi šiais tikslais:
 - 1.1. Darbuotojų vardai, pavardės, asmens ar kiti identifikaciniai kodai, socialinio draudimo numeriai, kontaktiniai duomenys (gyvenamosios vietos adresai, telefono numeriai ir asmeninio elektroninio pašto adresai), duomenys apie šeiminių padėtį ir nepilnamečius vaikus – darbo sutarties sudarymui ir vykdymui, darbuotojų darbo bylos sudarymui, atlyginimo ir kitų darbuotojams priklausančių išmokų, mokestinių prievolių ir mokestinių lengvatų apskaičiavimui, atostogų ir „mamadienių“/„tėvadienių“, nemokamų atostogų, pailgintų atostogų, suteikimui bei kitais apskaitos Lopšelyje-darželyje tikslais, duomenų

valstybės institucijoms apie darbuotojus, jų darbo užmokestį, už juos sumokėtus mokesčius pateikimo tikslais ir kitais tinkamo darbdavio pareigų vykdymo tikslais.

- 1.2. Duomenys ir dokumentai apie išsilavinimą, sveikatos būklę – kiek tai reikalinga darbo sutarčiai su darbuotojais sudaryti ir vykdyti, ir tinkamoms darbo sąlygoms darbuotojui sudaryti ir darbo funkcijoms vykdyti.
- 1.3. Darbuotojų banko sąskaitos Nr. – kiek reikalinga atlyginimui ir kitoms išmokoms darbuotojams pervesti.
- 1.4. Darbuotojų priklausymo profesinei sąjungai duomenys – kiek būtina, kad Lopšelis-darželis galėtų užtikrinti specialias darbuotojų teises, susijusias su priklausymu profesinei sąjungai.
- 1.5. Darbuotojų kontaktiniai duomenys – tinkamam komunikavimui, darbuotojui esant ne darbo vietoje, palaikyti.

2. Duomenų rinkimo ir kaupimo tvarka:

- 2.1. Duomenys apie darbuotojus renkami su darbuotojų sutikimu iš darbuotojų pateiktų duomenų ir dokumentų.
- 2.2. Surinkti darbuotojų duomenys ar jų dalis suvedami į Lopšelio-darželio apskaitos sistemą, kiek tai reikalinga Lopšelio-darželio apskaitos tikslams įgyvendinti.
- 2.3. Asmens duomenys Lopšelyje-darželyje saugomi ne ilgiau nei reikalauja duomenų tvarkymo tikslai ir ištrinami, kai nebėra reikalingi. Kas 2 metus surinkti ir kaupiami duomenys yra papildomai peržiūrimi ir nereikalingi ir teisės aktais nenumatyti privalomai saugoti teisės aktuose nustatytais terminais duomenys yra ištrinami.
- 2.4. Asmens duomenys gali būti archyvuojami, kai teisės aktai numato dokumentų, kuriuose numatyti asmens duomenys, saugojimo terminus, imantis priemonių, kad asmens duomenys būtų apsaugoti ir užtikrintas jų konfidencialumas.

3. Siekdamas šiame skyriuje nurodytų tikslų, Lopšelis-darželis vadovaujasi šiais principais:

- 3.1. Būtinumas – Lopšelis-darželis renka, kaupia ir naudoja asmens duomenis tik tiek, kiek neišvengiamai būtina šiame skyriuje nurodytiems tikslams pasiekti.
- 3.2. Tikslingumas – duomenys renkami nustatytam, aiškiam ir konkrečiam tikslui, yra adekvatūs tam tikslui pasiekti ir nėra toliau tvarkomi ir/ar saugomi būdu, neatitinkančiu šioje Tvarkoje nurodytų tikslų.
- 3.3. Skaidrumas – Lopšelyje-darželyje duomenys renkami tik teisėtais ir sąžiningais būdais.
- 3.4. Proporcingumas – asmens duomenys, kurie gaunami siekiant šiame skyriuje nustatytų tikslų, yra susiję ir nepertekliniai lyginant su nustatytu siekiamu tikslu.
- 3.5. Tikslumas – bet kokie duomenys, susiję su darbuotojo kontrole, yra tikslūs, jei reikia nuolat atnaujinami. Netikslūs duomenys turi būti ištaisomi arba ištrinami.
- 3.6. Saugumas – Lopšelyje-darželyje yra įdiegtos atitinkamos techninės ir organizacinės priemonės, siekiant užtikrinti, kad bet kokie saugomi asmens duomenys būtų saugūs, konfidencialūs ir apsaugoti nuo išorinio kišimosi ir jų naudojimo be leidimo.

4. Asmenys apie kuriuos asmens duomenys kaupiami, saugomi ir/ar naudojami (toliau – Duomenų subjektai) turi teisę:

- 4.1. Teikti prašymus ištaisyti netikslus, pakeisti, sunaikinti duomenis. Ištaisyti, pakeitus, sunaikinus duomenis pagal Duomenų subjektų prašymą, Duomenų subjektai informuojami apie duomenų ištaisymą, pakeitimą ar sunaikinimą.

5. Duomenų apsauga:

- 5.1. Draudžiama perduoti Lopšelio-darželio turimus asmens duomenis tretiesiems asmenims, jei toks duomenų pateikimas nėra numatytas teisės aktuose ar valstybės ar savivaldybės institucijų nurodymuose, išskyrus atvejus, kai:

- 1) Duomenų subjektas yra išreiškęs sutikimą tokių duomenų perdavimui;
 - 2) duomenų perdavimas būtinas duomenų subjekto ir Lopšelio-darželio susitarimams įvykdyti;
 - 3) jei būtina išreikalauti/priteisti susidariusius įsiskolinimus iš Duomenų subjekto;
 - 4) arba jei duomenų perdavimas yra neatidėliotinai būtinas ir negalima gauti Duomenų subjekto sutikimo.
- 5.2. Už duomenų tvarkymą, kontrolę, apsaugą atsako Lopšelio-darželio duomenų apsaugos darbuotojas, kurio funkcijas Lopšelyje-darželyje vykdo raštinės administratorius (-ė). Vykdydamas savo funkcijas Lopšelio-darželio duomenų apsaugos darbuotojas:
- 1) kontroliuoja šios Tvarkos vykdymą;
 - 2) priima, nagrinėja, vykdo ir teikia atsakymus į Duomenų subjektų prašymus susipažinti su Įstaigos tvarkomais darbuotojų duomenimis, ištaisyti netikslius, pakeisti ar sunaikinti tokius duomenis, taip pat skundus dėl duomenų tvarkymo taisyklių pažeidimo. Duomenų apsaugos darbuotojui teikiami Duomenų subjektų prašymai raštu ar el. paštu, jei el. paštu teikiamame prašyme galima identifikuoti duomenų subjektą, susipažinti su Lopšelio-darželio tvarkomais darbuotojų duomenimis ir prašymai pateikti Lopšelio-darželio turimus asmens duomenis, prašymai ištaisyti netikslius, pakeisti ar sunaikinti tokius duomenis, taip pat skundai dėl duomenų tvarkymo taisyklių pažeidimo. Prašymai ir skundai išsprendžiami ne vėliau kaip per 30 dienų nuo jų pateikimo dienos ir atsakymas dėl prašymo/ skundo pateikiamas prašymą/ skundą pateikusiam asmeniui ir/arba duomenų subjektui;
 - 3) įgyvendina duomenų apsaugos ir konfidencialumo priemonių taikymą ir kontroliuoja jų vykdymą;
 - 4) kontroliuoja ir įgyvendina ar paveda įgyvendinti savalaikį duomenų ištrynimą, kai duomenų kaupimas nebereikalingas Tvarkoje numatytiems tikslams pasiekti ar Duomenų subjektas atšaukia savo sutikimą dėl duomenų tvarkymo. Taip pat kontroliuoja, kad dokumentų kopijos, kuriose nurodomi asmens duomenys, būtų sunaikintos taip, kad šių dokumentų nebūtų galima atkurti ir atpažinti jų turinio;
 - 5) praneša Duomenų subjektui apie duomenų saugumo pažeidimą, jei dėl pažeidimo gali kilti pavojus Duomenų subjekto teisėms;
 - 6) vykdo kitas šioje Tvarkoje numatytas funkcijas, kad būtų įgyvendintos Tvarkos nuostatos, jos tikslai ir principai.
- 5.3. Lopšelio-darželio duomenų apsaugos darbuotojas (įgaliotas asmuo) ir visi Lopšelio-darželio darbuotojai, paskirti direktoriaus įsakymu tvarkyti asmens duomenis ar dėl savo vykdomų darbo funkcijų tvarkantys asmens duomenis, turi laikytis konfidencialumo principo ir laikyti paslapyje bet kokią su asmens duomenimis susijusią informaciją, su kuria jie susipažino vykdydami savo darbines pareigas, nebent tokia informacija būtų vieša pagal galiojančių įstatymų ar kitų teisės aktų nuostatas. Pareiga saugoti asmens duomenų paslaptį galioja taip pat ir perėjus dirbti į kitas pareigas, bet kokiu pagrindu pasibaigus darbo ar sutartiniams santykiams.
- 5.4. Lopšelio-darželio duomenų apsaugos darbuotojas (įgaliotas asmuo) ir visi darbuotojai, dirbantys su darbuotojų duomenimis, turi imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias atsitiktiniam ar neteisėtam asmens duomenų sunaikinimui, pakeitimui, atskleidimui, taip pat bet kokiam kitam neteisėtam tvarkymui ar naudojimui, saugodami dokumentus bei duomenų rinkmenas tinkamai ir saugiai bei vengiant nereikalingų kopijų darymo. Jei darbuotojas abejoja įdiegtų saugumo priemonių patikimumu, jis turi kreiptis į Lopšelio-

darželio duomenų apsaugos darbuotoją, o Lopšelio-darželio duomenų apsaugos darbuotojas – į vadovą, kad būtų įvertintos turimos saugumo priemonės ir, jei reikia, inicijuotas papildomų priemonių įsigijimas ir įdiegimas.

- 5.5. Už kompiuterių priežiūrą atsakingas darbuotojas privalo užtikrinti, kad asmens duomenų rinkmenos nebūtų „matomos“ (shared) iš kitų kompiuterių, o antivirusinės programos atnaujinamos ne rečiau kaip kartą per savaitę.
- 5.6. Ne rečiau kaip kartą per mėnesį atsakingas už kompiuterių priežiūrą darbuotojas daro kompiuteriuose esančių duomenų rinkmenų kopijas.

IV SKYRIUS

DARBO PRIEMONIŲ IR DARBO VIETOS STEBĖSENA IR KONTROLĖ

1. Lopšelis-darželis organizuoja ir vykdo Lopšelio-darželio suteiktų darbo priemonių naudojimo bei elektroniniu ar kitokiu būdu vykdomo keitimosi profesine ir tam tikrais atvejais asmenine ar kitokia informacija darbe procesų stebėseną.
2. Organizuodamas stebėseną, Lopšelis-darželis stebėsenos priemonės taiko proporcingai siekiamiems tikslams ir tik tais atvejais, kai neįmanoma pasiekti kontrolės ir stebėsenos tikslų mažiau darbuotojų privatumą ribojančiomis priemonėmis.
3. Stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje tikslai:
 - 3.1. Apsaugoti konfidencialius Lopšelio-darželio duomenis nuo atskleidimo tretiesiems asmenims.
 - 3.2. Apsaugoti Lopšelio-darželio darbuotojų asmens duomenis nuo neteisėto perdavimo tretiesiems asmenims.
 - 3.3. Apsaugoti Lopšelio-darželio informacines sistemas nuo įsilaužimų, duomenų vagysčių, virusų, pavojingų interneto puslapių, kenkėjiškų programų, autorių teisių pažeidimo per Įstaigos įrangą ir interneto prieigą.
 - 3.4. Apsaugoti Lopšelio-darželio turtą ir užtikrinti asmenų saugumą Lopšelio-darželio patalpose ar teritorijoje.
- 3.5. Apsaugoti Lopšelio-darželio turtinius interesus ir užtikrinti darbo pareigų laikymąsi.
4. Siekdamas šiame skyriuje nurodytų tikslų, Lopšelis-darželis vadovaujasi šiais principais:
 - 4.1. Būtinumas – Lopšelis-darželis, prieš taikydamas šioje Tvarkoje nurodytas darbuotojų kontrolės formas, įsitikina, kad naudojama kontrolės forma yra neišvengiamai būtina nustatytiems tikslams pasiekti.
 - 4.2. Tikslingumas – duomenys renkami nustatytam, aiškiam ir konkrečiam tikslui ir nėra toliau tvarkomi ir/ar saugomi būdu, neatitinkančiu šioje Tvarkoje nurodytų tikslų.
 - 4.3. Skaidrumas – Lopšelyje-darželyje neleidžiamas joks paslėptas vaizdo, elektroninio pašto, naudojimosi internetu ar programomis stebėjimas, išskyrus atvejus, kuriems esant toks stebėjimas leidžiamas pagal įstatymus arba kai pagal įstatymus leidžiami tokie Lopšelio-darželio veiksmai, siekiant nustatyti pažeidimus darbo vietoje.
 - 4.4. Proporcingumas – asmens duomenys, kurie gaunami vykdant šiame skyriuje nurodytą kontrolę, yra susiję ir nepertekliniai lyginant su nustatytu siekiamu tikslu.
 - 4.5. Tikslumas ir duomenų išsaugojimas – bet kokie duomenys, susiję su darbuotojo kontrole, yra tikslūs, jei reikia nuolat atnaujinami ir teisėtai saugomi ne ilgiau, nei tai būtina.
 - 4.6. Saugumas – Lopšelyje-darželyje yra įdiegtos atitinkamos techninės ir organizacinės priemonės siekiant užtikrinti, kad bet kokie saugomi asmens duomenys būtų saugūs ir apsaugoti nuo išorinio kišimosi.

5. Lopšelyje-darželyje, siekiant Tvarkoje nurodytų tikslų ir laikantis Tvarkoje nustatytų principų:
 - 5.1. Naudojamos programos, kuriomis yra automatiniu būdu išsaugoma informacija apie darbuotojų interneto naršymo istoriją, kuri yra saugoma vieną mėnesį. Saugomi duomenys apie darbuotojų naršymo istoriją nėra nuolatos stebimi, jų peržiūrėjimas vykdomas tik tada, kai kyla pagrįstas įtarimas dėl teisės aktų ar darbuotojo darbo pareigų pažeidimo, ir peržiūrimi tik su galimu pažeidimu susiję duomenys.
 - 5.2. Lopšelis-darželis gali patikrinti darbuotojams priskirtuose Lopšelio-darželio kompiuteriuose ir telefonuose įdiegtų komunikacijos programų (pvz., Skype, Viber, Messenger, Facebook, Instagram ir kt.) turinį, kitokį elektroninį susirašinėjimą ir interneto naršymo istoriją tiek, kiek tai yra būtina šioje Tvarkoje numatytiems tikslams pasiekti, ir kiek būtina užtikrinti, kad Lopšelio-darželio darbo priemonės nebūtų naudojamos su darbuotojo darbo funkcijomis nesusijusiems tikslams pasiekti bei užduotims vykdyti.
 - 5.3. Lopšelis-darželis gali be atskiro įspėjimo riboti prieigą prie atskirų interneto svetainių, komunikacijos programų ar programinės įrangos. Nepakankant minėtų priemonių, Lopšelis-darželis gali tikrinti, kaip darbuotojas laikosi Lopšelio-darželio elektroninio pašto ir interneto resursų naudojimo reikalavimų šioje Tvarkoje nurodytais tikslais, tiriant incidentus/pažeidimus, atiduoti darbuotojų naudojamą įrangą tirti tretiesiems asmenims.
 - 5.4. Lopšelis-darželis gali, įspėjęs vaizdiniu žymeniu, įrengti vaizdo stebėjimo įrenginius Lopšelio-darželio patalpose ir/ar teritorijoje.
 - 5.5. Esant poreikiui, iš anksto informavęs darbuotojus, Lopšelis-darželis gali taikyti ir kitokias darbuotojų stebėsenos ir kontrolės priemones (pvz. garso įrašymo, ir kt.).
6. Šia Tvarka darbuotojai informuojami apie Lopšelio-darželio teises ir galimus veiksmus, užtikrinant Tvarkoje nurodytų tikslų pasiekimą.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1. Ši Tvarka peržiūrima ir atnaujinama, esant poreikiui arba pasikeitus teisės aktams, kurie reglamentuoja šios srities teisinius santykius.
 2. Ši Tvarka yra privaloma visiems Lopšelio-darželio darbuotojams. Darbuotojai su šia tvarka bei jos pakeitimais yra supažindinami pasirašytinai arba elektroninėmis priemonėmis ir įsipareigoja jos laikytis. Šios Tvarkos pažeidimai gali būti laikomi darbuotojo darbo pareigų pažeidimais, už kuriuos gali būti taikoma atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse.
 3. Darbuotojų susipažinimas su Tvarka ir jos pakeitimais ir sutikimas, kad būtų tvarkomi jų asmens duomenys ir vykdoma jų darbo priemonių ir darbo vietos stebėseną, išreiškiamas raštu, pasirašant sutikimą arba elektroninėmis priemonėmis, sudarančiomis galimybę identifikuoti pasirašantį asmenį.
 4. Apie šią Tvarką yra informuoti Lopšelio-darželio darbuotojų atstovai ir su jais pasikonsultuota dėl šios Tvarkos.
-